

Tolkningsguide sköldkörtelhormoner

Hur skall jag tolka mina provsvar?   Förslag till diagnos:

Om:

Sänkt TSH

TSH ↓, fT4 ↑, fT3 ↑

- Primär thyreotoxikos av olika orsaker (klart vanligast)
- Översubstitution av levaxin
- Akut destruktionstyreoidit med hyperthyreos
- Factitia
- Hyperemesis gravidarum

TSH ↓, fT4 normal, fT3 ↑

- Begynnande thyreotoxikos, (T3 toxikos)
- Liothyronin® behandling?
- Intag av T3 innehållande näringstillskott
- Interferens i T3 metoden

TSH ↓ fT4 normal, fT3 normal

- Efter allmänsjukdom
- Subklinisk hyperthyreos, efter behandling
- Hyperthyreos men ännu ej normalt TSH
- Hypofysinsufficiens med levaxinbehandling
- Obehandlad lätt hypofysinsufficiens
- Initialt i graviditeten = gestationell thyreotoxikos

TSH ↓, fT4 normal, fT3 ↓

- Allmänsjukdom (non thyroidal illness = NTI)

TSH ↓, fT4↓, fT3 normal

- Hypofysinsufficiens
- Substitution med liothyronin?
- Allmänsjukdom

TSH ↓, fT4 ↓, fT3↓

- Hypofysinsufficiens
- Svår allmänsjukdom (NTI)

Normalt TSH

TSH normal, fT4 ↑, fT3 ↑	-TSH producerande hypofystumör? -Thyreoideahormonresistens? -Analytisk interferens för TSH med thyreotoxikos?
TSH normal, fT4 normal, fT3 ↑	-Analytisk interferens fT3?
TSH normal, fT4 ↑, fT3 normal	-Euthyroid men tagit levaxin före provtagning? -Analytisk interferens fT4?
TSH normal, fT4 ↓, fT3 ↑	-Liothyronin® behandling? -Analytisk interferens? -Bantningsmedel som innehåller T3 analog?
TSH normal, fT4 normal, fT3 normal	-Frisk?
TSH normal, fT4↓, fT3 normal	-om TSH vid övre gränsen, begynnande subklinisk hypothyreos -Hypothalamus/hypofysinsufficiens
TSH normal fT4 ↓, fT3↓	-Hypothalamus/hypofysinsufficiens -Analytisk interferens

---

Förhöjt TSH

TSH ↑, fT4 normal, fT3 normal	-Subklinisk hypothyreos Rebound efter allmänsjukdom? -Analytisk interferens? -Patienten har tagit Levaxin® strax före provtagningen?
TSH ↑, fT4 ↓, fT3 normal	-Primär hypothyreos initialske
TSH ↑, fT4 ↓, fT3 ↓	-Primär hypothyreos
TSH ↑, fT4 ↑, fT3 ↑	-Thyreoideahormonresistens -TSH producerande hypofystumör? -Ökad TRH produktion?
TSH ↑, fT4 ↑, fT3 ↓	-Allmänsjukdom -Kortisolbrist

OBS! gå alltid också på kliniken vid tolkningen, normalvariationen är stor. Om en patient stigit i TSH från 0.3 mIE/L till 3.0 mIE/L så har TSH värdet 10-dubblats men patienten ligger fortfarande inom normalvärdesgränsen fast han/hon håller på att bli hypothyreot.

Vid konstiga prover som inte verkar stämma, ta alltid om dem efter någon vecka eller **kontakta klin kem.**

Vid misstankar på heterofila antikroppar eller analytisk interferens **kontakta klin kem** för diskussion och ev. tas då prov på annat laboratorium för kontroll.

Tänk på att vissa läkemedel också kan ge avvikande thyreoideavärden.

Det finns förstås diagnoser som inte ryms inom ovan men de vanliga och de flesta ovanliga finns med.